

Orta Derecede Zihinsel Engelli Bireyler:

Zekâ bölümü puanı 35-40 ile 50-55 arasında olan kişilerdir.

Zekâ yaşları yaklaşık olarak 6- 8,5 yaş arasında yer almaktadır.

Dil gelişimi, sosyal, duygusal veya davranış problemleri ile temel akademik becerileri kazanmada gecikme görülmektedir.

Genellikle erken çocukluk eğitimi döneminde fark edilmektedirler. Gelişim özellikleri normal çocuklardan önemli farklılık göstermektedir.

Sosyal kuralları öğrenmeleri zayıftır. Öğrenmeleri yavaştır.

Basit günlük becerileri öğrenebilirler ancak motor becerilerde güçlük yaşarlar.

Basit akademik becerileri ve öz bakım ile ilgili becerileri öğrenebilirler.

Tanıdık çevrelerinde kendi başlarına bağımsız hareket edebilirler.

Yetişkinlikte basit işleri bir yetişkin denetiminde yapabilirler.

Bu çocuklar okul yıllarında genellikle özel sınıflarda eğitim görürler.

Ağır Derecede Zihinsel Engelli Bireyler:

Zeka bölümü puanları 20–25 ile 35–40 arasında olan kişilerdir.

Bu çocukların neredeyse tamamı doğumda ya da hemen sonrasında farkına varılırlar.

Zihinsel engelliğe motor problemler ile konuşma dil problemleri eşlik etmektedir.

Öz bakım becerilerini bağımsız ya da gözetimle yapabilmektedirler. Günlük yaşamlarını sürdürebilecek basit motor ve iletişim becerilerini kazanabilmektedirler.

İşaretleri ve sözcükleri tanıyabilir fakat uzun ve düz yazıları okumakta güçlük çekerler.

Bu çocukların eğitiminde temel gelişimsel becerilerin, iletişim becerilerinin ve uyumsal davranışların geliştirilmesine odaklanarak çalışılmalıdır.

Ağır derecede zihinsel engelli bireylerin eğitimlerinde öz bakım (tuvalet, giyinme, yeme içme) ve iletişim becerilerinin öğretilmesine ağırlık verilmektedir.

Çok Ağır Zihinsel Engelli Bireyler:

Zekâ bölümü puanları 20-25' in altında olan bireylerdir.

Özel eğitim kurumlarına devam edememekte, genellikle ailelerinin bakım ve korumasına muhtaç olarak yaşamlarını sürdürmektedirler.

Öz bakım becerilerini gerçekleştiremezler.

Konuşamazlar, etrafa ilgileri yoktur, çoğunlukla birden fazla engelleri vardır.

Çocukluk döneminde ölüm oranları yüksektir.

ÖĞRETMENLERE VE AİLELERE ÖNERİLER

*Her şeyden önce veli ile işbirliği yapılmalıdır.

*Öğrencinin başarılı çalışmaları mutlaka görülmeli, değer verilmeli ve gerekirse ödüllendirilmelidir.

*Öğretmen kaynaştırma öğrencisi gelmeden çocuğun durumu hakkında diğer öğrencilere uygun şekilde bilgi vermeli ve öğrencilerin olumsuz tutum takınmalarını önlemelidir.

*Eğer ağır engelli bir öğrenci ise yapabileceği şeyleri yaptırın. Unutmayın; kapasitesinin üzerinde bir beceri çocuğu daha kötü duruma düşürebilir.

*Aileler çocuklarına acımanın fayda getirmeyeceğini bilmeli, çocuğun hayatını kolaylaştırıcı şeylere yönelmelidir.

*Çocuklar asla arkadaşları ile kıyaslanmamalıdır.

*Eleştirilmemeli, “Doğru olan bu...” diyerek başlayan ikna edici ifadelerle yanlış gösterilmelidir.

*Bu çocukların kasları tam gelişmemiştir. Bunu sağlamak amacıyla anne babalar evde büyük kas ve küçük kas becerileri geliştirici çalışmalara yer vermelidir. (Boyama, çamur- hamur gibi maddelele oynama, makasla kağıt kesme, boncuk dizme)

*Çocuğa giyinme, yıkanma, yemek yeme becerileri küçük yaşlardan itibaren öğretilmelidir.

*Verilen ödevler kontrol edilmeli, sık sık tekrar yapılması sağlanmalıdır.

*Aileler okulda yapılan veli toplantılarına katılmalı, çocuğun akademik performansı hakkında bilgi almalıdır.

T.C.
SUŞEHİRİ KAYMAKAMLIĞI
Suşehri Rehberlik ve Araştırma
Merkezi
Müdürlüğü

ZİHİNSEL YETERSİZLİĞİ OLAN BİREYLER

SUŞEHİRİ RAM
Kemalpaşa mahallesi, Ordu caddesi, No:28/1
Telefon: 0 (346) 311 58 40

ZİHİNSEL YETERSİZLİĞİ OLAN BİREYLER

Zihinsel Yetersizliği Olan Birey Kimdir?

Zihinsel işlevler bakımından ortalamanın iki standart sapma altında farklılık gösteren, buna bağlı olarak kavramsal, sosyal ve pratik uyum becerilerinde eksiklikleri ya da sınırlılıkları olan, bu özellikleri 18 yaşından önceki gelişim döneminde ortaya çıkan ve özel eğitim ile destek eğitim hizmetlerine ihtiyaç duyan bireyi, ifade eder.(2006)

Zihinsel Yetersizliğin Nedenleri:

Zihinsel engelliliğin nedenlerinin bilinmesi bu bireyler için alınacak tıbbi ve eğitsel kararlar ile zihinsel engeli önleme çalışmaları açısından büyük önem taşımaktadır. Ancak bireyin zihinsel engelini nedenini ortaya çıkarmak güçtür. Kişinin zihinsel engeli tek bir nedene bağlı olmayabilir.

A. Doğum Öncesi Nedenler:

- 1-Kromozom bozuklukları
- 2-Sendromlar
- 3-Metabolik bozukluklar
- 4-Kaba beyin hastalıkları
- 5-Annenin hastalıkları
- 6-Annenin doğum yaşı
- 7-Yoksulluk
- 8-Annenin yetersiz beslenmesi
- 9-Aile içi şiddet
- 10-Doğum öncesi annenin bakımının yetersizliği
- 11-Uyuşturucu kullanımı
- 12-Alkol kullanımı
- 13-Sigara içme
- 14-Ailenin bilişsel güçlüğünün olması, destekten yoksun olma
- 15-Ebeveynliğe hazırlıkta yetersizlik

B. Doğum Anı Nedenler:

- 1.Prematürelilik
- 2-Doğum incinmeleri
- 3-Yeni doğan hastalıkları
- 4-Doğum bakımının yetersizliği
- 5-Ailenin çocuk bakımını reddetmesi
- 6-Ailenin çocuğu terk etmesi
- 7-Tıbbi servislerden yoksun olma

C.Doğum Sonrası Nedenler:

- 1-Travmatik beyin yaralanmaları
- 2-Yetersiz beslenme
- 3-Menenjit
- 4-Havale
- 5-Dejeneratif bozukluklar
- 6-Yetersiz çocuk bakıcılığı
- 7-Uyarıcı eksikliği
- 8-Ailenin yoksulluğu
- 9-Ailede kronik hastalıklar
- 10-kurum hastalığı
- 11-Çocuk istismarı ve ihlali
- 12-Aile içi şiddet
- 13-Güvenlik önlemlerinin yetersizliği
- 14-Sosyal yoksulluk
- 15-Zor çocuk davranışları
- 16-Yetersiz çocuk bakımı
- 17-Gecikmiş teşhis

Zihin Yetersizliği Olan Bireylerin Gelişimleri:

- ❖ Zihinsel engelli çocuklarda dış düzeninde anormallikler vardır. Dış çürümleri sıklıkla görülür.
- ❖ Beden gelişimi daha ağırdır. Yaşıtlarından daha zayıf ve kuvvetsizdir.
- ❖ Görme işitme gibi ek bedeni yetersizlikler daha sık görülür.
- ❖ Büyük ve küçük kaslarını kullanmada güçlük yaşarlar. El göz işbirliği geç ve güç sağlanır.
- ❖ Zihinsel engelli çocukları normallerden ayıran en belirgin özellikleri **öğrenme yetenekleridir**.
- ❖ Bu çocuklar soyut terim tanım kavramları, semboller ve genellemeleri sağlamada desteğe ihtiyaç duymaktadırlar.
- ❖ Algıları, kavramaları ve tepkileri basittir.
- ❖ Dikkat süreleri kısa ve dağınıktır.
- ❖ Kendilerinden küçüklerle ilişki kurmayı ve oynamayı tercih ederler.
- ❖ Yakın zamanda olanlara ilgi duyarlar. Uzak gelecekle ilgilenmezler.
- ❖ Zihinsel engelli çocukların çoğunun hatırlamada güçlükleri vardır.
- ❖ Bu çocukların ilgi süreleri kısadır.
- ❖ Zaman kavramı saat, gün, hafta, ay ve yılı tanımak, kavramak ileri sınıflarda ancak mümkün olabilir.
- ❖ Zihinsel yetersizlikte en sık görülen dil bozuklukları,

gecikmiş dil gelişimi ve sınırlı sözcük dağarcığıdır.

- ❖ Duygu ve düşüncelerini açık ve bağımsız olarak ifade edemezler.
- ❖ Akademik becerileri kazanabilmeleri için normal akranlarından daha fazla çalışmaları ve daha çok alıştırmaya yapmaları gerekmektedir.
- ❖ Oyun ve toplum kurallarına uymakta zorluk çekerler. Kuralları güç oyunlara ve sosyal etkinliklere katılmak istemezler.
- ❖ Bu çocukların **öz güven** duyguları gelişmediğinden bağımsız olarak hareket edemezler.
- ❖ Sorumluluk duyguları gelişmediğinden sorumluluk almak istemezler. Kendi kendilerine işe başlamak istemezler.

ZİHİNSEL YETERSİZLİĞİ OLAN BİREYLERİN SINIFLANDIRILMASI:

Hafif Derecede Zihinsel Engelli Bireyler:

- ❖ Zekâ bölümü puanı 50 – 55 ile yaklaşık 70 arasında olan kişilerdir.
- ❖ Bu çocukların çoğunluğu ilkokulda başarısızlıkla karşılaşmaya kadar gelişimleri normal çocuklardan önemli bir Bu çocukların birçoğu sınıf öğretmenlerine sağlanan danışmanlık hizmetleri ya da çocuğa sağlanan destek farklılık göstermemesi nedeniyle genellikle okula başlayıncaya kadar ayırt edilemezler.
- ❖ Hafif zihinsel engelliliğe sahip birçok birey normale çok yakın oldukları ve zihinsel yetersizlikleri çok hafif olduğu için çevreye daha rahat uyum sağlamaktadırlar.
- ❖ Hizmetleri ile normal sınıflarda eğitim görmektedir.
- ❖ Okuma-yazma, matematik gibi temel akademik becerileri kazanmada gecikme yaşarlar.

